

raad voor cultuur raad voor cultuur raad voor cultuur

R.J. Schimmelpennincklaan 3
postbus 61243
2506 AE Den Haag
telefoon +31(0)70 310 66 86
fax +31(0)70 361 47 27
e-mail cultuur@cultuur.nl
www.cultuur.nl

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap
p/a de Algemene Rijksarchivaris
Postbus 90520
2509 LM 's-Gravenhage

datum: **- 9 MEI 2005**

uw kenmerk: C/S/05/797

uw brief van: 13 april 2005

ons kenmerk: arc-2005.02240/2

onderwerp: ontwerp-selectielijst archiefbescheiden op het beleidsterrein
Rijksbegroting over de periode 1940-1993 voor de zorgdrager de minister van
Verkeer en Waterstaat

Zeer geachte mevrouw Van der Laan,

1. In uw hierboven vermelde brief vraagt u de Raad voor Cultuur advies over de ontwerp-selectielijst *Rijksbegroting* over de periode 1940-1993 die de minister van Verkeer en Waterstaat in zijn hoedanigheid van zorgdrager in de zin van de Archiefwet 1995 wil doen vaststellen.
In uw brief verzocht u de Raad om binnen drie maanden advies uit te brengen. Hij biedt u bij deze zijn bevindingen aan¹.
2. De Raad heeft de ontwerp-lijst in eerste instantie aan procedurele en vervolgens aan inhoudelijke aspecten getoetst. Zijn belangrijkste bevindingen worden in respectievelijk de paragrafen 4 en 5 uitgewerkt. De in uw adviesaanvraag gestelde specifieke vragen worden in de paragrafen 3, 4 en 5 van dit advies beantwoord.
3. *Toetsing van procedurele aspecten*

§ 3.1. Ontwerp-lijst

Deze ontwerp-lijst is tot stand gekomen overeenkomstig de methode, die uitgaat van een analyse, beschrijving en waardering van handelingen van de (rijks-) overheid, de zogenaamde methode Institutioneel Onderzoek (IO). Aan het ontwerp is een onderzoek vooraf gegaan, waarvan verslag is gedaan in het

¹ Dit advies is voorbereid door de Bijzondere Commissie Archieven van de Raad. Deze commissie wordt met ingang van 1 maart 2005 bijgestaan door twee externe adviseurs, te weten de heer R.S. Jonker en de heer J. van der Meer.

rapport '*Per slot van 's rijks rekening. Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein beheer van de rijksbegroting over de periode 1940-1993*' (Den Haag 1994, PIVOT-rapport nr. 15).

Hoewel er voor veel andere zorgdragers al eerder selectielijsten op dit beleidsterrein zijn vastgesteld, geldt deze ontwerp-lijst voor de minister van Verkeer en Waterstaat als geheel nieuw selectie-instrument. De minister van Verkeer en Waterstaat heeft, toen in 1998 en nogmaals in 2001 door verschillende zorgdragers een vaststellingsprocedure voor deze lijst werd ingezet,² niet aan de procedure deelgenomen. De recente actualisatie van de lijst *Rijksbegroting* is wel mede ingediend door de minister van Verkeer en Waterstaat.³ De nu voorliggende lijst is te beschouwen als het complement van die geactualiseerde lijst. Tezamen zullen deze twee lijsten de selectie bepalen van de begrotingsarchieven van de minister van Verkeer en Waterstaat.

§ 3.2. Driehoeksoverleg

Bij uw adviesaanvraag was tevens gevoegd een exemplaar van het verslag betreffende het zogenaamde driehoeksoverleg, waarin, zoals voorgeschreven in artikel 3 van het Archiefbesluit 1995, ontwerp-selectielijsten tot stand komen. Hieruit is de Raad gebleken, dat dit overleg voor alle aanvragende zorgdragers was samengesteld zoals artikel 3, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 voorschrijft. Al ten tijde van het driehoeksoverleg is een historicus uitgenodigd om als externe deskundige aan de voorbereiding van de ontwerp-lijst mee te werken.

§ 3.3. Terinzagelegging

De openbare terinzagelegging heeft, zoals uw adviesaanvraag vermeldt, niet geresulteerd in reacties.

4. Toetsing van inhoudelijke aspecten

Mede op grond van zijn hiervoor vermelde bevindingen heeft de Raad getracht zich een oordeel te vormen over de inhoudelijke aspecten van het onderhavige ontwerp. Hij heeft daarbij vooral gelet op de reikwijdte van de ontwerp-lijst (§ 4.1), de wijze waarop de gehanteerde selectiedoelstelling en de daaraan gerelateerde selectiecriteria zijn toegepast (§ 4.2), alsmede op de vraag of in afdoende mate met de verschillende belangen rekening is gehouden (§ 4.3).

§ 4.1. De reikwijdte van de ontwerp-lijst en het driehoeksoverleg

De ontwerp-lijst bevat voorstellen omtrent de selectie van handelingen over de periode 1940-1993 waarvan de neerslag valt onder de archiefwettelijke zorg van de minister van Verkeer en Waterstaat.

² Van advies voorzien door de Raad dd. 6 maart 2001, arc-2000.1314/4.

³ Van advies voorzien door de Raad dd. 18 november 2004, arc-2004.1462/5.

De Raad constateert dat de lijsten die andere vakministers in 2001 vaststelden⁴ de periode 1945-1993 bestreken. De inleidingen op deze lijsten vermelden, dat naar aanleiding van opmerkingen van de materiedeskundige historicus in het driehoeksoverleg de actor vakminister in Londen uit de lijst verwijderd is en de geldigheid van de lijst beperkt is tot de periode 1945-1993 teneinde oorlogsgerelateerde bescheiden buiten de toepassing van de selectielijsten te laten. De Raad adviseert u dat ook in dit geval te doen.

§ 4.2. Toepassing van de selectiedoelstelling en - criteria

Uit het driehoeksverslag blijkt, dat de selectiedoelstelling is toegepast in de versie waarin ook rekening wordt gehouden met het aspect van het veilig stellen van de bronnen voor de kennis van de Nederlandse samenleving en cultuur. In deze ontwerp-lijst wordt een afwijkende set criteria gehanteerd. Omdat de lijst in dat opzicht aansluit bij de oorspronkelijke, reeds voor andere zorgdragers vastgestelde lijsten uit 1998 en 2001, heeft de Raad hiertegen geen bezwaar. Wel merkt hij op dat het verslag van het driehoeksoverleg abusievelijk vermeldt dat de algemene selectiecriteria in de versie van 1997 zijn toegepast. De Raad adviseert u het verslag op dat punt te corrigeren.

§ 4.3. De waardering van de in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995 bedoelde belangen

De Raad is er, op basis van het verslag driehoeksoverleg en de ontwerp-lijst die daar het resultaat van is, van overtuigd dat de ontwerp-lijst recht doet aan de selectiedoelstelling en in voldoende mate rekening houdt met het cultuurhistorisch belang, het administratieve belang en het belang van de rechten bewijzende burgers.

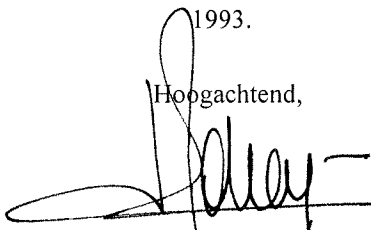
5. Nadere beoordeling van de ontwerp-lijst

In aansluiting op bovenstaande overwegingen en bevindingen heeft de Raad de verschillende onderdelen van de ontwerp-lijst bezien. Deze geeft hem geen aanleiding tot het plaatsen van opmerkingen.

6. Advies

De Raad adviseert u de ontwerp-selectielijst vast te stellen voor de periode 1945-1993.

Hoogachtend,

mr. W. Sorgdrager
Voorzitter

C.H. Weeda
Algemeen secretaris

⁴ *Sterc 8/10/2001, nr. 194.*